

Oslo

Departementene

Prosjekt Trygge foreldre

Sluttrapport
Godkjent desember 2025

INNHold

Innhold.....	1
Sluttrapport oppsummert	2
Kort oppsummering av prosjektet	4
Prosjektets leveranser	7
Vurdering av gevinstoppnåelse	9
Gevinster i egen og/eller involverte virksomheter	9
Planlagt implementering i drift	10
Overføringsverdi til andre	10
Budsjett og regnskap	10
Evaluering og Læring	11
Oppsummering av hovedfunn	11
Utviklingsmuligheter	12
Vedlegg	13

SLUTTRAPPORT OPPSUMMERT

Prosjekt-informasjon	Prosjektnavn: Prosjekt Trygge foreldre. Delprogram: Oppvekst og utdanning Områdesatsing: Groruddalssatsingen. Prosjektperiode: juli 2023 til juni 2025. Hvor er prosjektet gjennomført: Bydel Bjerke, barnevernstjenesten Prosjektleder: Aslaug Unhjem, Barnevernstjenesten Prosjekteier: Oppvekstdirektør, Lise Schellenberg, Barnevernstjenesten Godkjent dato: Februar 2026 Prosjektnummer: 30090706 Andre kontaktpersoner som kan fortelle om prosjektet: Eli Lome, Barnevernstjenesten
Måloppnåelse	Prosjektet har bidratt til tidligere og mer helhetlig støtte til familier. Familier rapporterer om økt trygghet og bedre verktøy i foreldrerollen. Samarbeidet mellom tjenester er styrket, og ansatte har fått økt kunnskap om ungdom i risiko og viktigheten av tidlig foreldreinvolvering.
Prosjektets leveranser	• Etablere et tilbud til foreldre med barn/ungdom med negativ atferd. • Etablere strukturer for samarbeid på tvers av tjenester. • Kompetanseheving av bydelens ansatte om foreldreveiledning ved uro/bekymring. • Opprette et nettverk for foreldre med barn/ungdom som har negativ atferd. • Etablere en felles rutine for samarbeid/involvering med foreldre med barn/ungdom det er knyttet bekymring/uro til.
Vurdering av gevinstoppnåelse	Måloppnåelsen har vært høy når det gjelder veiledning og oppfølging av foreldre som mottok SaLTo-oppfølging. Når det gjelder foreldretreff kveldene, hadde prosjektet lav måloppnåelse, da det var utfordrende å nå ut til målgruppen.
Budsjett og regnskap	Prosjektet har hatt et totalt budsjett på 2 915 000kr som har inkludert lønn til prosjektleder og prosjektmedarbeider, samt utgifter i forbindelse med gjennomføring av fagdager og foreldretreffkvelder.
Evaluerings og læring	Kort oppsummering av viktigste lærdommer for prosjektet: Foreldrenes og ungdommenes motivasjon påvirker resultatet av arbeidet.

	Faste lagmøter, hvor også SaLTo-familieoppfølger er tilstedet og forelder kan snakke med i forkant og etterkant av møtene. At SaLTo-familieoppfølger og SaLTo- ungdomsoppfølger tydelig jobbet som et team. Stor grad av fleksibilitet på oppfølgingen av foreldrene, etter deres behov.
--	---

KORT OPPSUMMERING AV PROSJEKTET

Formål og bakgrunn

Prosjektet Trygge foreldre ble etablert i Bydel Bjerke for å teste en modell som gir støtte og veiledning til foreldre med ungdom som har alvorlig atferdsproblematikk, og som sikrer samarbeid på tvers av tjenester. Målet var å forebygge kriminalitet og hindre akutt plasseringer av ungdom.

Bakgrunnen for prosjektet var statistikk som viser en økning i alvorlighetsgrad av lovbruddene blant en liten gruppe ungdom som begår alvorlig og/eller gjentatt kriminalitet. Å forebygge kriminalitet handler om å styrke beskyttelsesfaktorer og dempe risikofaktorer hos utsatte barn og unge som har høy risiko for å begå kriminalitet. Bydel Bjerke hadde før prosjektet startet ingen eller et lite tilbud om veiledning til foreldre med eldre barn/ungdom, og det var ikke et eget tilbud om veiledning til foreldre spesielt innrettet mot unge med alvorlig atferdsproblematikk (herunder rus, vold og kriminalitet).

Målgruppe

- Foreldre med ungdom (13-17 år) som har begått alvorlig og/eller gjentatt kriminalitet og som er i kontakt med barnevernstjenesten
- Barn og unge som har begått alvorlig og/eller gjentatt kriminalitet og som barnevernstjenesten har mottatt bekymringsmelding på eller har iverksatt tiltak overfor tidligere
- Ansatte i barnevernstjenesten, forebyggende tjeneste, SaLTo, skole, politi og andre samarbeidende aktører

Organisering og gjennomføring

Prosjektet pågikk i perioden januar 2023 til juni 2025, og var delt inn i konseptfase, planleggingsfase og gjennomføringsfase. Gjennomføringsfasen var i perioden januar 2024 til juni 2025.

Prosjektet har vært organisert under barnevernstjenesten. Det har vært en prosjektleder med overordnet ansvar for prosjektet og en prosjektmedarbeider gjennom prosjektperioden, samt en styringsgruppe og en arbeidsgruppe. SaLTo-familieoppfølger, prosjektets prosjektmedarbeider, var plassert i avdelingen for familieveilederne og fikk saksveiledning av sin avdelingsleder, mens SaLTo-ungdomsoppfølger tilhørte avdelingen for miljøarbeidere og mottok veiledning fra sin avdelingsleder.

Viktige leveranser

- Etablere et tilbud til foreldre med barn/ungdom med negativ atferd.
- Etablere strukturer for samarbeid på tvers av tjenester.
- Kompetanseheving av bydelens ansatte om foreldreveiledning ved uro/bekymring.

- Opprette et nettverk for foreldre med barn/ungdom som har negativ atferd.
- Etablere en felles rutine for samarbeid/involvering med foreldre med barn/ungdom det er knyttet bekymring/uro til.

Om modellen

I Trygge foreldre har Bydel Bjerke utviklet en strukturert arbeidsmodell for å støtte foreldre i krevende livssituasjoner, i familier der ungdom har alvorlige atferdsutfordringer. Arbeidet tar utgangspunkt i foreldrenes behov for tett, forutsigbar og langvarig støtte, og bygger på foreldreveiledningsprogrammet «Tuning into Teens».

En familieoppfølger fulgte familiene tett og jobbet målrettet med å bryte fastlåste mønstre, håndtere krevende situasjoner og styrke foreldrenes trygghet i foreldrerollen over tid. Oppfølgingen ble tilpasset den enkelte families situasjon og behov. Som en del av arbeidet kartla familieoppfølgeren familiens nettverk for å identifisere både styrker og sårbarheter. Målet var å styrke familien og nettverket rundt. Familieoppfølgeren veiledet også foreldre i hvordan de kunne bidra til økt mestring for ungdommen i skolehverdagen.

Prosjektet bygget videre på bydelens SaLTo-oppfølging. Det ble utviklet en tydelig struktur for samarbeidet mellom SaLTo-ungdomsoppfølger og familieoppfølger, samt for oppfølgingen av ungdommen og familien som helhet. Familieoppfølgeren og ungdomsoppfølgeren arbeidet tett sammen som et team for å sikre en helhetlig og koordinert innsats rettet mot både ungdommen og familien.

Det ble også testet ut å arrangere regelmessige møter for ungdomsforeldre. Treffpunktet fungerte som et lavterskeltilbud der foreldre kunne møte andre foreldre, bygge nettverk, få informasjon om bydelens tilbud og lære mer om hvordan barnevernstjenesten kan bistå ved behov. Tilbudet var rettet mot foreldre med ungdom i alderen 13-18 år.

Resultater og erfaringer

- Foreldrene som har mottatt oppfølging, beskriver dette som positivt og støttende.
- Erfaringer fra fagdagene viser at arbeid med case og det å bli kjent på tvers av tjenester i bydelen gir stort læringsutbytte.
- Foreldrenes motivasjon og tillit til tjenestene er avgjørende for et godt samarbeid, og tydelig informasjon ved oppstart er derfor sentralt.

Suksessfaktorer

- Tett samarbeid, som et koordinert team.
- Fleksibel oppfølging av foreldre.
- Foreldres motivasjon.

Utfordringer

- De ungdommene som har behov for tettere oppfølging enn det SaLTo- teamet kan tilby.
- Foreldres manglende motivasjon.

Anbefalinger for videre arbeid

- Nye føringer fra Oslo sentralt må ses sammen med erfaringer i fra dette prosjektet.

MÅLOPPNÅELSE

Gjennom høsten 2025 ble gjennomførte prosjektet Trygge foreldre en egenevaluering basert på undernevnte mål. Vurderingene under bygger på innsikt fra intervjuer med nøkkelpersoner, dokumentasjon i prosjektperioden og erfaringer fra involverte i prosjektet.

Prosjektmål	Grad av oppnåelse	Forklaring (Suksesskriterier)
Barn/ungdom og deres familier får helhetlig støtte og hjelp tidlig slik at den negative utviklingen ikke vedvarer eller eskalerer	Høy	SaLTo-familieoppfølger har fulgt opp familier i prosjektperioden. I flere tilfeller har barn/ungdom som har mottatt støtte og veiledning hatt en positiv utvikling.
Økt kvalitet i samarbeidet mellom ulike tjenester – på alle nivåer	Middels	Koblet på Fot-ung, kontakt med NAV om å se på tettere samarbeid i familier som både har kontakt med barnevernstjenesten NAV. Det var ikke helt riktig timing hos NAV å fortsette å utforske dette.
Økt kvalitet i relasjonen barn og unge har til foreldre og voksne i bydelen	Middels	Når foreldre intervjues gav de tilbakemeldinger om at de har fått økt tillit til tjenestene i bydelen og politiet. Flere foreldre har opplevd å ha lav tillit til hjelpeapparatet.
Flere foreldre føler seg trygge i rollen som foreldre	Høy	SaLTo- familieoppfølger har gitt foreldre veiledning og støtte i foreldrerollen.
Flere foreldre har verktøy til å stå i	Høy	Forskjell på foreldre som mottok SaLTo-oppfølging, men på grunn av lav oppmøte har vi ikke

utfordrende omsorgssituasjoner med ungdom		nådd så langt ut på det forebyggende sporet til tenåringsforeldre.
Ansatte har økt kjennskap til hvordan de møter ungdom som står i fare for eller begår kriminalitet, rus eller vold, og deres familier	Middels	Dette arbeidet krever kontinuerlig arbeid, fordi det på kort tid skjer store endringer i ungdommer som blir utnyttet til kriminalitet. Prosjektet har hatt fokus i bydelen på dette som tema og samarbeid mellom de ulike tjenestene som kommer i kontakt med ungdom som er utnyttet til kriminalitet.
Flere tjenester samarbeider tettere om å gi et helhetlig og samordnet tilbud på et tidligere tidspunkt når det oppdages at barn/ungdom står i fare for å utvikle negativ atferd	Middels	Her har prosjektet samarbeidet med prosjekt Skolestøtte om at skolene kobler på forebyggende tjenester når de er urolige, eller bekymret for barn/ungdom.
Flere ansatte i bydelen har fokus på tidligere involvering av foreldre ved uro/bekymring for et barn/ungdom	Middels	Vi har jobbet med dette sammen med prosjekt Skolestøtte, som har hatt stort fokus ute på skolene om å involvere foreldre tidligere når de er bekymret/urolig for et barn/ungdom. I konseptfasen avdekket vi at andre tjenester i bydelen også koblet lite på foreldre når de fulgte opp ungdom. Dette bør det arbeides videre med i bydelen, da prosjektet har hatt lite fokus på dette. Lite foreldreinvolvering

PROSJEKTETS LEVERANSER

Leveranse	Status	Hva har vi gjort?
Leveranse 1: Veiledningstilbud til foreldre med barn/ungdom som får oppfølging fra SaLTo-oppfølger	Levert	SaLTo-familieoppfølger har gitt støtte og veiledning til foreldre med ungdom som har fått SaLTo-oppfølging. SaLTo-familieoppfølger har tatt kurs i tuning into teens i tillegg til Circle of Security og brukt mye av dette opplegget til individuell veiledning til foreldre.

Leveranse 2: Etablere strukturer for samarbeid mellom ulike tjenester i bydelen overfor familiene	Delvis levert	Det har vært arrangert fagdag i bydelen som har handlet om samarbeid på tvers av tjenester og om hvordan ulike tjenester sammen kan samarbeide om ungdommene og deres foreldre.
Leveranse 3: Kompetanseheving av bydelens ansatte om foreldreinvolvering ved uro/bekymring	Levert	Det har vært gjennomført to fagdager om temaet ungdom utnyttet til kriminalitet. Prosjektet har fått tilbakemeldinger om at det er nyttig å treffes ansikt til ansikt for å bli bedre kjent og at det gjør det lettere å ta kontakt med hverandre i etterkant.
Leveranse 4: Opprette nettverk for foreldre med barn/ungdom som har negativ atferd og/eller begår gjentatt eller alvorlig kriminalitet	Levert	Det har blitt opprettet et «stikk-innom»-tilbud til tenåringsforeldre i bydelen. Foreldre som får SaLTo-oppfølging har blitt invitert, men har ikke hatt kapasitet til å møte opp.
Leveranse 5: Øke bevisstheten hos ansatte som jobber med barn og ungdom om viktigheten av tidlig foreldreinvolvering ved uro/bekymring	Levert	I intervjurunden i konseptfasen fant prosjektet at mange tjenester i bydelen i liten grad involverte foreldre til ungdommer i deres oppfølging av ungdommen. Det er viktig å fortsette å ha fokus på dette i bydelen. Prosjektet har samarbeidet med prosjekt Skolestøtte om å øke skolens bevissthet på å ta kontakt med foreldre tidligere når de opplever uro/bekymring for et barn/ungdom.
Leveranse 6: Brukerstemmen ivaretas i planleggingen og gjennomføringen av prosjektet	Levert	Foreldrene har blitt involvert i oppfølgingen de får og har blitt intervjuet i forbindelse med evalueringen av prosjektet. Ungdommene har fått mulighet til å svare på et anonymt spørreskjema i forbindelse med evalueringen av prosjektet. Ansatte har blitt involvert i både utviklingen og evalueringen av prosjektet.
Leveranse 7: Sluttrapport og evaluering	Levert	Det har blitt gjennomført en evaluering og sluttrapport i prosjektet

Leveranse 8: Implementering og skalering	Delvis levert	SaLTo-familieoppfølger implementeres i drift i Bydel Bjerke. Arbeidet med implementering og skalering ble sterkt påvirket av én til én oppfølgingen Flere kommuner har vist interesse.
---	------------------	--

VURDERING AV GEVINSTOPPNÅELSE

Barnevernstjenesten i Bydel Bjerke vurderer prosjektets gevinstoppnåelse totalt sett som høy. Målgruppen i prosjektet har vært liten, som påvirker evalueringens generaliserbarhet. Lavt oppmøte på foreldretreff og manglende skriftlig informasjonsmateriell har også begrenset effekten av enkelte tiltak.

Gevinster i egen og/eller involverte virksomheter

Den mest betydelige gevinsten er at barn, ungdom og deres familier har fått tettere og mer koordinert oppfølging gjennom SaLTo-modellen med SaLTo- familieoppfølger. Dette har bidratt til positiv utvikling i flere familier, og potensielt forhindret plassering på institusjon. Foreldre har opplevd økt trygghet i foreldrerollen og fått konkrete verktøy til å håndtere krevende omsorgssituasjoner.

Prosjektet har også styrket samarbeidet mellom tjenester, hvor det er etablert bedre strukturer og samarbeid med blant annet skole og forebyggende tjenester, men enkelte initiativer, slik som tettere samarbeid med Nav, har fortsatt et utviklingspotensial. SaLTo-oppfølgingen har også bidratt til å avlaste kontaktpersoner i barnevernstjenesten ved at ansvar er blitt fordelt til en egen SaLTo-familieoppfølger som har kunnet gi tettere oppfølging av både foreldrene og ungdommen.

Når det gjelder relasjonen mellom barn, unge og voksne i bydelen, samt tillit til tjenestene, er det registrert positive endringer, men det er fortsatt behov for videre arbeid. Flere foreldre rapporterer om økt tillit til barnevernstjenesten og politi, men utfordringer knyttet til lav tillit i utgangspunktet gjør at dette fortsatt må følges opp.

Kompetanseheving blant ansatte om tidlig involvering av foreldre har hatt fremgang, men krever kontinuerlig innsats. Prosjektet har bidratt til økt bevissthet og samarbeid på tvers, blant annet gjennom fagdager og samarbeid med prosjektet Skolestøtte, men det er fortsatt behov for å styrke tidlig foreldreinvolvering i flere tjenester.

Planlagt implementering i drift

Tiltaket som har blitt testet ut i prosjektet Trygge foreldre skal videreføres og implementeres i ordinær drift. Kort oppsummert innebærer dette at SaLTo-familieoppfølger etableres som en fast funksjon på samme måte som SaLTo-ungdomsoppfølger. SaLTo-familieveileder vil inngå i avdelingen for familieveiledning og ha et tett og strukturert samarbeid med SaLTo-ungdomsoppfølger, som er organisert under avdeling ungdomstjenester.

Det tette samarbeidet mellom miljøarbeideren som følger opp ungdommen og familieveilederen som følger opp foreldrene, har vist seg å være en nøkkelfaktor for å gi foreldre støtte i omsorgsutøvelsen og sikre en helhetlig innsats rundt ungdommen. Siden barnevernstjenesten allerede hadde SaLTo-oppfølging etablert som struktur i tjenesten, ble integrering av familieveileder i eksisterende organisering både smidig og hensiktsmessig.

Overføringsverdi til andre

Modellen har tydelig overføringsverdi, særlig i lys av kommunens tiltak med en-til-en-oppfølging. Bydelen har, uavhengig av prosjektet, fått tildelt midler til implementering av Oslostandarden for én-til-én-oppfølging, som bygger på mange av de samme prinsippene som SaLTo-oppfølgingen, men med utvidet bemanning og tettere ungdomsoppfølging. Satsingen harmoner godt med SaLTo-modellens struktur for tett oppfølging, samt familieveiledning, og understøtter både behovet og muligheten for videre implementering og overføring til andre bydeler i Oslo. Samlet understøtter dette behovet for videre implementering og mulighet for overføring til andre bydeler i Oslo.

Deling av erfaringer og resultater fra Trygge foreldre

Prosjektet har blitt presentert på to seminarer i regi av delprogram oppvekst og utdanning, Områdesatsingene i Oslo i løpet av prosjektperioden. I etterkant av seminarene har andre kommuner vist interesse for prosjektet. Informasjon er delt med alle som har tatt kontakt.

BUDSJETT OG REGNSKAP

Prosjektet har vært støttet av delprogram oppvekst og utdanning, Områdesatsingene i Oslo. Budsjettet inkluderer lønn til prosjektleder og prosjektmedarbeider, samt utgifter til gjennomføring av fagdag og foreldretreffkvelder.

Fase	Budsjett Tildelte statlige satsingsmidler	Totalt regnskap (ekskl. Mva.) Regnskapsførte kostnader
Konseptfasen og planleggingsfasen	695 000	644 125
Gjennomføringsfasen	2 220 000	2 270 875
Totalt	2 915 000	2 915 000*

*Feilførte posterings i Agresso gjennom hele prosjektperioden.

EVALUERING OG LÆRING

Prosjektet har blitt evaluert midtveis og delvis mot prosjektets avslutning.

Evalueringen bygger på funn fra intervjuer med foreldre, ungdom, ansatte og SaLTo-teamet (se vedlegg).

Prosjektet har gitt viktige innsikter om hva som påvirker endringsarbeidet for ungdom og familier. Erfaringene viser at ungdommens alder og motivasjon har stor betydning for resultatene, og at vanlige risikofaktorer som søken etter spenning, manglende impulskontroll og udiagnostiserte psykiske helseutfordringer gjør arbeidet krevende. Foreldrenes rolle er avgjørende – deres motivasjon og tro på endring, samt tillit til tjenestene, har stor innvirkning på om tiltakene lykkes. Oppfølgingen fungerer best når foreldre setter tydelige grenser, beholder lederrollen og får veiledning som inkluderer relasjonsarbeid og følelsesmessig støtte. Samtidig har prosjektet avdekket utfordringer knyttet til manglende forståelse av samtykke, behov for skriftlig informasjonsmateriell og viktigheten av felles oppstartsmøter for å sikre koordinering.

Nedenfor følger en oppsummering av de viktigste funnene.

Oppsummering av hovedfunn

Erfaringer med ungdom

- Alder har stor betydning for endringsarbeidet: lettere å oppnå endring hos 13-14-åringer enn hos 17-18-åringer
- Ungdom med motivasjon og ønske om endring har større sannsynlighet for å lykkes

- Vanlige risikofaktorer:
 - o Søk etter spenning og manglende impuls kontroll
 - o Udiagnostiserte psykiske helseutfordringer
 - o Utfordringer med utredning og foreldres forståelse av diagnoser

Erfaringer med foreldre

- Foreldrenes motivasjon og tro på endring er avgjørende for resultatet
- Tillit til tjenester er kritisk
- Endringsarbeidet fungerer best når:
 - o Foreldre har tro på endring og følger opp over tid
 - o Foreldre setter tydelige grenser og beholder lederrollen
 - o Veiledningen inkluderer relasjonsarbeid og følelsesmessig støtte, ikke bare regler
- Utfordringer:
 - o Foreldre med fastlåste oppfatninger, svak relasjon til barnet eller tap av autoritet
 - o Frykt for ungdommen eller at foreldre har «gitt opp»

Om oppfølgingen:

- Tydelig og tilpasset informasjon ved oppstart er avgjørende
- Manglende forståelse av samtykke og tiltak har ført til at familier har trukket seg, noe som svekker effekten
- Behov for skriftlig informasjonsmateriell til familier og barnevern
- Felles oppstartsmøter anbefales for å sikre koordinering
- De fleste foreldrene rapporterer om positiv endring i hverdagen. Foreldre opplever god støtte fra familieoppfølginger og fleksibilitet i oppfølgingen
- Både foreldre og ansatte opplever at lagmøtene særlig nyttige, og flere ansatte opplever de som mer effektive enn ordinære samarbeidsmøter
- SaLTo-oppfølgingen reduserer arbeidsbelastningen for saksbehandler

Utviklingsmuligheter

Erfaringene fra prosjektperioden viser at samtaler der både SaLTo-familieoppfølger og ungdomsoppfølger deltar sammen med familien, oppleves som særlig nyttige. Denne arbeidsformen vurderes som hensiktsmessig i flere saker og anbefales videreført der det er behov for en helhetlig innsats rundt både foreldre og ungdom.

Et sentralt funn er samtidig at prosjektet møter betydelige utfordringer i saker der ungdom har behov for spesialisert helsehjelp innen psykisk helsevern. Slike forløp krever tettere involvering av psykisk helse for ungdom i bydelen for å sikre helhetlig oppfølging og god ansvars plassering.

Evalueringen viser at modellen med SaLTo-familieoppfølger har hatt tydelig positiv effekt. Ordningen anbefales derfor videreført som en integrert del av det ordinære

SaLTo-arbeidet. For å styrke det forebyggende arbeidet bør teamet involveres så tidlig som mulig i bekymringsfasen. Erfaringene viser at styrking av foreldrerollen har stor effekt, særlig når veiledningen er fleksibel, behovsbasert og inneholder psykoedukasjon om ungdomsutvikling. Bruk av metoder og elementer fra programmer som Tuning into Teens og Circle of Security har vært sentrale bidrag.

Samarbeidet på tvers av tjenester fremstår som både nyttig og nødvendig, men bør formaliseres ytterligere for å sikre forutsigbarhet og gode overganger. Felles oppstartsmøter anbefales som standard praksis i alle relevante saker. I tillegg bør kompetanseheving ivaretas systematisk gjennom årlige fagdager på tvers av tjenester og gjennom utvikling av interne opplæringsmoduler for nye medarbeidere.

Prosjektet har også bidratt til redusert arbeidsbelastning for kontaktpersoner i barnevernstjenesten. For å opprettholde denne effekten er det avgjørende med videre finansiering og full integrering av SaLTo-teamet i ordinær drift. Samtidig peker prosjektet på behov for forbedringer. Det mangler tydelig informasjonsmateriell om SaLTo-oppfølgingen, og kommunikasjonen ut mot foreldre og samarbeidspartnere bør styrkes. Det anbefales å møte foreldre på arenaer de allerede deltar på, og tilby målrettet og forståelig informasjon om ungdomsutvikling og om risiko knyttet til kriminalitetsrekruttering.

VEDLEGG

Sluttevalueringen